

Mădălina Dinu
Tudor-Vlad Rădulescu

Culegere de teste-grilă

pentru admiterea în magistratură și avocatură
cu explicații ale variantelor de răspuns

1 DREPT CIVIL • DREPT PROCESUAL CIVIL

• Admitere INM • Admitere în magistratură • Primire în profesie – avocat stagiar • Primire în profesie – avocat definitiv

Ediția a 6-a, revizuită și adăugită

Editura
Hamangiu
2025

23. În cazul coproprietății pe cote-părți:

A. fiecare coproprietar poate sta singur în justiție în orice acțiune privitoare la coproprietate;

B. actele de administrare cu privire la bunul comun nu pot fi efectuate fără acordul coproprietarului căruia i s-ar impune, prin respectivele acte, o sarcină excesivă prin raportare la cota sa parte;

C. fructele bunului comun se cuvin coproprietarului care a suportat singur cheltuielile producerii sau culegerii fructelor.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

24. Coproprietarii obișnuți (pe cote-părți):

A. au un drept legal de preempțiune, la preț egal, privind cota-parte din bun scoasă la vânzare silită;

B. pot revendica bunul numai printr-o acțiune promovată de către cei care dețin majoritatea cotelor-părți din acesta;

C. pot face singuri acte de administrare asupra bunului comun.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2024)

25. În ipoteza unei acțiuni în revendicare a unui bun aflat în coproprietate obișnuită, aceasta:

A. poate fi introdusă de mai mulți coproprietari doar dacă aceștia au fost în imposibilitate de a obține consimțământul tuturor celorlalți coproprietari;

B. poate fi introdusă, în toate cazurile, doar de unul dintre coproprietari;

C. poate fi introdusă numai cu acordul coproprietarilor care dețin majoritatea cotelor-părți.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

26. Ca regulă, actele de administrare cu privire la un bun aflat în coproprietate obișnuită pot fi făcute cu acordul:

A. majorității coproprietarilor;

B. coproprietarilor care dețin majoritatea cotelor-părți;

C. tuturor coproprietarilor.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024)

27. Este necesar acordul tuturor coproprietarilor:

A. pentru încheierea unui contract de comodat cu privire la bunul comun;

B. pentru încheierea unui contract de locațiune a bunului comun mobil pe o durată de 2 ani;

C. pentru încheierea unui contract de întreținere, dacă proprietatea asupra bunului comun este transmisă în schimbul întreținerii, însă numai în ipoteza în care în contract s-a stabilit că întreținerea se datorează pentru toată durata vieții creditorului întreținerii.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

28. În materia coproprietății:

A. în cazul coproprietății obișnuite, cotele-părți sunt prezumate a fi egale, până la proba contrară, care se poate face întotdeauna prin orice mijloc de probă;

B. în cazul coproprietății obișnuite, actul care urmărește exclusiv înfrumusețarea bunului comun nu se poate încheia decât cu acordul coproprietarilor ce dețin majoritatea cotelor-părți;

C. potrivit regimului juridic general aplicabil coproprietății forțate, când bunul comun are caracter accesoriu, în absența unei convenții contrare, cota-parte din drept a fiecărui coproprietar se stabilește în funcție de întinderea bunului principal.

(admitere INM și în magistratură, 2021)

29. În materia coproprietății obișnuite, în absența unui contract de administrare a proprietății comune:

A. locațiunea încheiată pe o durată de 4 ani necesită acordul tuturor coproprietarilor;

B. pentru încheierea unui contract de comodat, cu termen de 2 ani, este suficient acordul coproprietarilor care dețin majoritatea cotelor-părți;

C. actele prin care urmărește exclusiv înfrumusețarea bunului se încheie cu acordul majorității coproprietarilor și a cotelor-părți, sub sancțiunea nulității.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

30. Un coproprietar:

A. are dreptul să culeagă fructele produse de bunul aflat în coproprietate obișnuită, proporțional cu cota lui parte din drept, sau toate fructele produse de respectivul bun, în baza unui contract de administrare a bunului încheiat cu ceilalți coproprietari;

B. poate denunța un contract de locațiune a bunului aflat în coproprietate obișnuită, fără

acordul celorlalți coproprietari, dacă deține majoritatea cotelor-părți;

C. poate ipoteca bunul proprietate periodică, în privința intervalului de timp ce îi revine.

(admitere în magistratură, mai 2018)

31. Proprietatea periodică:

A. este un caz de coproprietate forțată;

B. poate înceta prin partaj judiciar;

C. poate avea ca obiect doar bunurile imobile.

(admitere la INM și în magistratură, 2024)

32. A, B și C sunt, de mai mulți ani, coproprietari ai unui imobil (apartament), A deținând o cotă de proprietate de 5/8, B, una de 1/8 și C, una de 2/8. Printr-un contract încheiat între B și C, pe de o parte, respectiv D, pe de altă parte, primii i-au închiriat celui de-al doilea întregul apartament, pentru o perioadă de 30 de luni. Imediat după încheierea contractului, D a preluat apartamentul și s-a mutat în acesta. În această situație, A, care obișnuia, cu consimțământul lui B și al lui C, să folosească apartamentul în fiecare iarnă, dorind să se mute în acesta pentru aceeași perioadă:

A. poate intenta împotriva lui D o acțiune posesorie, dacă nu a trecut un an de la data încheierii contractului de închiriere;

B. poate intenta împotriva lui D o acțiune în revendicare, dacă a trecut un an de la data încheierii contractului de închiriere;

C. nu are la dispoziție decât o acțiune în despăgubiri îndreptată împotriva lui B și a lui C, pentru repararea întregului prejudiciu cauzat prin încheierea contractului de închiriere.

(primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2024)

33. Coproprietatea obișnuită:

A. poate înceta și ca urmare a dobândirii de către unul dintre titulari a cotelor-părți ce aparțin celorlalți titulari ori prin încheierea unor contracte cu fiecare dintre aceștia având ca obiect cota-parte a fiecăruia din dreptul de proprietate;

B. nu poate înceta ca urmare a dispariției bunului ce forma obiectul dreptului de proprietate comună;

C. poate înceta și ca urmare a înstrăinării, de către toți coproprietarii, a bunului către un terț, care devine astfel proprietar exclusiv al

acelui bun, respectiv ca urmare a înstrăinării de către fiecare dintre coproprietari, a cotei-părți către același dobânditor.

(admitere în magistratură, ianuarie 2023)

34. L, B și C sunt coproprietari asupra unei case din București pe care nu o locuiesc. L, căruia îi revine 75% din imobil, dorește să permită nepoatei sale, care a fost admisă la o facultate din același oraș, să locuiască timp de 2 ani și 9 luni (cât durează studiile) în respectiva casă, însă coproprietarii săi nu sunt de acord. L poate să:

A. încheie singur un contract de închiriere cu nepoata pe toată durata studiilor acesteia;

B. încheie singur un contract de comodat cu nepoata, având ca obiect imobilul, pe toată durata studiilor acesteia;

C. solicite instanței partajul de folosință asupra imobilului.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

35. A, B și C au moștenit, în cote egale, un imobil – construcție, în suprafață utilă de 250 mp. Întrucât imobilul este adecvat desfășurării activității unui cabinet dentar, A și B au încheiat un contract de locațiune, pe termen de 5 (cinci) ani, cu clinica dentară Beauty Smile, la data de 01.09.2014. C nu a fost de acord cu actul încheiat de frații săi A și B și vă întreabă ce ar trebui să știe din punct de vedere legal pentru a-și proteja drepturile. Selectați dintre cele de mai jos:

A. să exercite, înainte de partaj, o acțiune posesorie împotriva terțului care a intrat în posesia bunului comun în urma încheierii actului, pentru restituirea posesiei în folosul tuturor coproprietarilor;

B. având în vedere că nu a consimțit expres sau tacit la încheierea contractului de locațiune, acesta nu îi este opozabil;

C. contractul de locațiune a imobilului reprezintă un act de administrare cu privire la bunul comun care poate fi făcut cu acordul coproprietarilor ce dețin majoritatea cotelor-părți.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2015)

36. Fructele bunului comun însușite de un coproprietar:

A. pot fi supuse partajului oricând, dacă sunt naturale sau industriale, pot fi identificate și continuă să existe în patrimoniul coproprietarului;

B. dacă sunt fructe civile, ceilalți coproprietari pot reclama restituirea lor proporțional cu cotele lor părți, în termenul general de prescripție;

C. indiferent de natura lor, se cuvin acestuia, întrucât a suportat singur cheltuielile producerii sau culegerii lor.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

37. Convenția de partaj:

A. trebuie încheiată în formă autentică, sub sancțiunea nulității absolute, dacă are ca obiect cel puțin un imobil, indiferent de valoarea acestuia;

B. este lovită de nulitate absolută, dacă un coproprietar, deși avea capacitate de exercițiu deplină, nu a participat la încheierea acesteia;

C. nu se poate încheia niciodată în ipoteza coproprietății forțate.

(admitere INM și în magistratură, 2016)

38. În ceea ce privește executarea silită privitoare la bunul comun:

A. creditorii unui coproprietar pot urmări silit cota lui parte din dreptul asupra bunului comun;

B. creditorii unui coproprietar pot cere instanței împărțeala bunului comun, caz în care urmărirea se va face asupra părții de bun sau, după caz, asupra sumei de bani cuvenite debitorului;

C. creditorii care au un drept de garanție asupra bunului comun au dreptul să urmărească silit bunul, în mâinile oricui s-ar găsi, numai după partaj.

(admitere INM și în magistratură, septembrie 2018)

39. X și Y sunt coproprietari asupra unui teren, deținând cote-părți egale din dreptul de proprietate. Y a vândut întregul teren către T, fără a avea acordul lui X. În urma vânzării, T a intrat în posesia terenului. În această situație, X este îndreptățit să formuleze:

A. acțiune în declararea nulității contractului dintre Y și T;

B. acțiune posesorie împotriva lui T;

C. acțiune prin care să pretindă despăgubiri de la Y pentru prejudiciul cauzat prin încheierea vânzării.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

40. Partajul are următorul efect:

A. copărtașii își datorează reciproc garanția de evicțiune, în limita cotelor-părți;

B. este declarativ;

C. garanțiile constituite de un coproprietar se strămută de drept asupra sumelor de bani care i-au fost atribuite prin partaj.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024)

41. În cazul partajului:

A. copărtașii își datorează reciproc, în limita cotelor părți, garanție pentru evicțiune;

B. drepturile copărtașilor sunt consolidate retroactiv;

C. garanțiile constituite de un coproprietar asupra cotei sale părți se strămută de drept asupra bunului atribuit acestuia sau, după caz, asupra sumelor de bani care i-au fost atribuite prin partaj.

(primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2024)

§3. Dezmembrămintele dreptului de proprietate privată

42. În materia servituților convenționale:

A. în lipsă de prevedere contrară, proprietarul fondului aservit este ținut să ia toate măsurile și să suporte toate cheltuielile pentru conservarea servituții;

B. proprietarul fondului aservit nu va putea strămuta exercitarea servituții într-un alt loc, fără un motiv legitim și serios ori cu agravarea exercitării dreptului pentru proprietarul fondului dominant;

C. în cazul în care cheltuielile pentru întreținerea și conservarea servituții revin proprietarului fondului aservit, acesta se va putea exonera de plata lor, renunțând la dreptul de proprietate asupra părții din fondul aservit necesare exercitării servituții în favoarea proprietarului fondului dominant.

(primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

43. Actul constitutiv al dreptului de servitute:

A. se poate încheia în vederea unei utilități viitoare a fondului dominant;

B. poate impune în sarcina proprietarului fondului aservit anumite obligații pentru asigurarea uzului și utilității fondului dominant;

C. este întotdeauna un contract cu executare succesivă, pe durata de existență a servituții.

(primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024)

| 22. Răspuns: A (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2023)

A se vedea explicația de la întrebarea anterioară.

| 23. Răspuns: A, B (primire în profesie – avocat definitiv, 2016)

Varianța de răspuns de la litera A este corectă, potrivit art. 643 alin. (1) C.civ. (a se vedea explicațiile oferite la întrebările anterioare).

În privința actelor de administrare efectuate de coproprietari, legea stabilește o serie de reguli, printre care amintim și situația în care se încheie un act de administrare care limitează în mod substanțial posibilitatea unui coproprietar de a folosi bunul comun în raport de cota sa parte ori care impune acestuia o sarcină excesivă prin raportare la cota sa parte sau la cheltuielile suportate de către ceilalți coproprietari, caz în care este necesar acordul proprietarului care poate fi astfel prejudiciat [art. 641 alin. (2) C.civ.]. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

În ceea ce privește fructele bunului comun, regula este că acestea se cuvin tuturor coproprietarilor, proporțional cu cota lor parte din drept, fără a distinge în raport de felul fructelor (art. 637 C.civ.). În schimb, coproprietarul care a suportat singur cheltuielile producerii sau culegerii fructelor are dreptul la restituirea acestor cheltuieli de către coproprietari, în proporție cu cotele lor părți [art. 638 alin. (1) C.civ.]. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este greșită, întrucât fructele astfel produse sau culese nu se cuvin în întregime coproprietarului respectiv, acesta din urmă având cel mult un drept de retenție asupra fructelor pe care trebuie să le remită celorlalți coproprietari, până când aceștia îi vor restitui cheltuielile aferente cotelor părți pe care le dețin (Fișe 2019, p. 353).

| 24. Răspuns: A (primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2024)

În cazul vânzării silite a unei cote părți din dreptul de proprietate asupra unui bun, art. 678 alin. (2) C.civ. stabilește obligația pentru executorul judecătoresc de a-i notifica pe ceilalți coproprietari cu cel puțin două săptămâni înainte de data stabilită pentru vânzare, înștiințându-i despre ziua, ora și locul licitației; la preț egal, coproprietarii vor fi preferați la adjudecarea cotei părți, astfel că se instituie un drept de preempțiune în favoarea celorlalți coproprietari ai bunului, ceea ce face ca varianta de răspuns de la litera A să fie corectă.

Varianța de răspuns de la litera B este greșită, întrucât potrivit art. 643 alin. (1) C.civ. acțiunea în revendicare poate fi formulată chiar de un singur coproprietar, după cum incorectă este și afirmația de la litera C, actele de administrare asupra bunului deținut în coproprietate putând fi făcute numai cu acordul coproprietarilor ce dețin majoritatea cotelor-părți [art. 641 alin. (1) C.civ.].

| 25. Răspuns: B (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2022)

Acțiunea în revendicare a unui bun aflat în coproprietate obișnuită poate fi introdusă, în toate cazurile, doar de către unul dintre coproprietari, conform art. 643 alin. (1) C.civ., legiuitorul român renunțând astfel la principiul unanimității, existent în reglementarea anterioară.

În consecință, singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera B.

| 26. Răspuns: B (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024)

Ca regulă, actele de administrare cu privire la un bun aflat în coproprietate obișnuită pot fi făcute cu acordul coproprietarilor ce dețin majoritatea cotelor-părți, potrivit art. 641 alin. (1) C.civ., astfel că singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera B, celelalte fiind greșite.

| 27. Răspuns: A (admitere INM și în magistratură, 2016)

Actualul Cod civil a redus semnificativ sfera de aplicare a principiului unanimității în materia drepturilor coproprietarilor cu privire la întregul bun. Astfel, acordul tuturor coproprietarilor nu este necesar atunci când se încheie acte de conservare cu privire la bunul deținut în coproprietate (art. 640 C.civ.) și nici acte de administrare, astfel cum rezultă din art. 641 alin. (2) și (3) C.civ.

Regula unanimității va fi verificată însă la încheierea actelor de dispoziție juridică, sfera acestor acte fiind stabilită de dispozițiile art. 641 alin. (4) C.civ. Astfel, principiul unanimității se aplică actelor de dispoziție cu privire la bunul comun (în înțelesul comun al termenului), actelor de folosință cu titlu gratuit (de exemplu, contractul de comodat), cesiunilor de venituri imobiliare și locațiunilor încheiate pe termen mai mare de 3 ani (*per a contrario*, locațiunile încheiate pe termen de 3 ani sau mai mic sunt privite ca acte de administrare), actelor care urmăresc exclusiv înfrumusețarea bunului, precum și oricăror acte cu titlu gratuit (indiferent dacă sunt liberalități sau acte dezinteresate). Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este greșită.

În privința variantei de răspuns de la litera C, aceasta este incorectă, întrucât pentru încheierea unui contract de întreținere este necesar acordul tuturor coproprietarilor, indiferent de durata pentru care se datorează întreținerea.

Aplicând noțiunile teoretice arătate mai sus la variantele de răspuns oferite, observăm că cea de la litera A este singura corectă.

| 28. Răspuns: C (admitere INM și în magistratură, 2021)

Varianta de răspuns de la litera A este greșită, întrucât, deși este adevărat că în cazul coproprietății obișnuite cotele-părți sunt prezumate a fi egale, până la proba contrară, totuși, dacă bunul a fost dobândit prin act juridic, proba contrară se va putea face doar prin înscrisuri [art. 634 alin. (2) C.civ.], și nu prin orice mijloc de probă.

Varianta de răspuns de la litera B este, de asemenea, incorectă, întrucât art. 641 alin. (4) C.civ. prevede că actul care urmărește exclusiv înfrumusețarea bunului comun nu se poate încheia decât cu acordul tuturor coproprietarilor.

În fine, conform art. 647 alin. (3) C.civ., când bunul comun are caracter accesoriu, în absența unei convenții contrare, cota-parte din drept a fiecărui coproprietar se stabilește în funcție de întinderea bunului principal, astfel că varianta de răspuns de la litera C este cea corectă.

| 29. Răspuns: A (primire în profesie – avocat stagiar, 2020)

După cum s-a arătat anterior, Codul civil a redus semnificativ sfera de aplicare a principiului unanimității în materia drepturilor coproprietarilor cu privire la întregul bun, acesta trebuind a fi respectat la încheierea actelor de dispoziție cu privire la bunul comun (în înțelesul comun al termenului), a actelor de folosință cu titlu gratuit (de exemplu, contractul de comodat), a cesiunilor de venituri imobiliare și a locațiunilor încheiate pe termen mai mare de 3 ani, a actelor care urmăresc exclusiv înfrumusețarea bunului, precum și a oricăror acte cu titlu gratuit (indiferent dacă sunt liberalități sau acte dezinteresate).

În consecință, varianta de răspuns de la litera A este corectă, pentru încheierea valabilă a unei locațiuni cu o durată de 4 ani fiind necesar acordul tuturor coproprietarilor.

Pe de altă parte, variantele de răspuns de la literele B și C sunt incorecte, atât pentru încheierea unui contract de comodat, cât și pentru încheierea unui act prin care se urmărește exclusiv înfrumusețarea bunului fiind necesar acordul tuturor coproprietarilor.

Cu toate acestea, de la regulile stabilite în art. 641 C.civ. se poate deroga prin încheierea, cu acordul tuturor coproprietarilor, a unui contract de administrare a coproprietății, conform art. 644 C.civ.

| 30. Răspuns: B, C (admitere în magistratură, mai 2018)

În materia coproprietății obișnuite, dispozițiile art. 637 C.civ. recunosc fiecărui coproprietar dreptul de a culege, proporțional cu cota lor parte din drept, fructele produse de bunul comun.

Prin contractul de administrare a coproprietății, încheiat cu acordul tuturor coproprietarilor, aceștia pot deroga, potrivit art. 644 alin. (1) C.civ., de la dispozițiile legale referitoare la repartizarea beneficiilor și a sarcinilor între coproprietari (art. 635 C.civ.), la exercitarea în comun a dreptului de folosință asupra bunului proprietate comună (art. 636 C.civ.), la efectuarea actelor juridice de administrare și de dispoziție [art. 641 și art. 642 alin. (1) C.civ.]. Prin urmare, articolul menționat mai sus nu permite și derogarea de la dispozițiile legale care stabilesc modul de culegere a fructelor produse de bunul comun. Rezultă că varianta de răspuns de la litera A este greșită.

În ceea ce privește drepturile coproprietarilor cu privire la întregul bun, art. 641 alin. (1) C.civ. stabilește că actele de administrare, precum încheierea sau denunțarea unor contracte de locațiune, cesiunile de venituri imobiliare și alte asemenea, cu privire la bunul comun, pot fi încheiate cu acordul coproprietarilor care dețin majoritatea cotelor-părți. Așadar, în situația în care un singur coproprietar deține majoritatea cotelor-părți, poate încheia singur, fără acordul celorlalți, acte de administrare. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera B este corectă.

Varianta de răspuns de la litera C este, de asemenea, corectă; proprietatea periodică presupune existența mai multor persoane care exercită succesiv și repetitiv atributul folosinței, specific dreptului de proprietate asupra unui bun mobil sau imobil, în intervale de timp determinate, egale sau inegale, conform art. 687 C.civ. Însă, în privința intervalului de timp determinat prin actul juridic în temeiul căruia a luat naștere proprietatea periodică, coproprietarul poate încheia singur, fără acordul celorlalți coproprietari, acte juridice, precum închirierea, vânzarea, ipotecarea și alte asemenea, potrivit art. 689

alin. (1) C.civ., întrucât în privința respectivei perioade titularul dreptului este proprietar exclusiv, exercitând singur toate atributele acestui drept real principal.

| 31. Răspuns: A (admitere la INM și în magistratură, 2024)

Proprietatea periodică este un caz de coproprietate forțată (art. 646 pct. 1 coroborat cu art. 687 C.civ.), astfel că nu încetează prin partaj judiciar [art. 632 alin. (3) C.civ.], putând avea ca obiect atât bunuri mobile, cât și imobile (art. 687 C.civ.).

În consecință, singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A.

| 32. Răspuns: A, B (primire în profesie – avocat definitiv, aprilie 2024)

A, B și C sunt coproprietari asupra apartamentului, A deținând cota-parte majoritară (5/8 din dreptul de proprietate). Contractul de închiriere, fiind încheiat pentru o perioadă mai mică de 36 de luni (3 ani), este valabil încheiat, nefiind necesar acordul tuturor coproprietarilor [a se vedea art. 641 alin. (4) C.civ.]. Cu toate acestea, prin raportare la cota-parte din dreptul de proprietate deținută de A, încheierea respectivului act de administrare cu D limitează în mod substanțial posibilitatea acestuia de a folosi bunul, cu atât mai mult cu cât A avea obiceiul de a folosi apartamentului, în fiecare iarnă, cu acordul lui B și C. Prin urmare, făcând aplicarea prevederilor art. 641 alin. (2) C.civ., contractul de închiriere avea nevoie și de acordul lui A, caz în care acestuia i se recunoaște posibilitatea de a formula acțiune posesorie împotriva terțului (în cazul de față D), conform art. 642 alin. (2) C.civ., dacă nu a expirat termenul de un an de la data încheierii contractului de închiriere, prevăzut de art. 951 alin. (1) C.civ.

Dacă termenul de un an a expirat, A are dreptul de a formula o acțiune în revendicare împotriva lui D, potrivit art. 643 alin. (1) C.civ.

Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și B sunt corecte.

În ceea ce privește varianta de răspuns de la litera C, aceasta este incorectă, legiuitorul recunoscând dreptul coproprietarului care nu a consimțit la încheierea actului, deși acordul său era necesar, nu numai la despăgubiri, ci și la introducerea unei acțiuni reale (posesorii ori petitorii), după distincțiile arătate mai sus.

| 33. Răspuns: A, C (admitere în magistratură, ianuarie 2023)

Coproprietatea obișnuită încetează, ca regulă, prin partaj (judiciar ori voluntar), dar și prin alte modalități, prevăzute de lege. Astfel, proprietatea comună pe cote-părți obișnuită poate înceta ca urmare a dobândirii de către unul dintre titulari a cotelor-părți ce aparțin celorlalți titulari ori prin încheierea unor contracte cu fiecare dintre aceștia având ca obiect cota-parte a fiecăruia din dreptul de proprietate, dar și ca urmare a înstrăinării, de către toți coproprietarii, a bunului către un terț, care devine astfel proprietar exclusiv al acelui bun, respectiv ca urmare a înstrăinării de către fiecare dintre coproprietari, a cotei-părți către același dobânditor. Nu în ultimul rând, coproprietatea obișnuită încetează și ca urmare a pieirii bunului asupra căruia poartă.

Prin urmare, variantele de răspuns de la literele A și C sunt corecte, cea de la litera B fiind falsă.

| 34. Răspuns: A, C (primire în profesie – avocat stagiar, 2016)

Speța aduce în discuție problema drepturilor coproprietarilor asupra întregului bun, mai exact modalitatea exercitării de către aceștia a atributului folosinței. După cum reiese din datele oferite, asupra unei case din București există un drept de proprietate comună pe cote-părți obișnuită, exercitat de 3 coproprietari, unul dintre ei (L) deținând o cotă-parte de 3/4 (75%) din acest drept.

Conform art. 641 C.civ., contractul de închiriere (formă a contractului de locațiune ce are ca obiect un bun imobil) este considerat de legiuitor ca fiind un act de administrare ori de dispoziție, fiind supus unor reguli diferite privind încheierea sa de către coproprietari, în funcție de durata sa. Astfel, din interpretarea sistematică a alin. (1) și (4) ale art. 641 C.civ. rezultă că, dacă durata locațiunii este mai mică sau egală cu 3 ani, contractul va fi privit ca un act de administrare, pe când, dacă durata sa depășește 3 ani, vor fi aplicabile regulile specifice actelor de dispoziție.

Cum în speța noastră L (coproprietarul care deține majoritatea cotelor-părți, respectiv 3/4 din drept) dorește încheierea unei locațiuni pe o durată mai mică de 3 ani (pe 2 ani și 9 luni), este evident că actul va fi privit de legiuitor ca unul de administrare, pentru încheierea sa valabilă fiind suficient acordul coproprietarilor ce dețin majoritatea cotelor-părți [art. 641 alin. (1) C.civ.]. Așadar, varianta de răspuns de la litera A este corectă, L putând încheia singur contractul cu nepoata sa, deținând majoritatea cotelor-părți.

Cât privește contractul de comodat, acesta este un act esențialmente gratuit prin care se acordă dreptul de folosință cu privire la un anumit bun, prin remiterea acestuia, de la comodant către comodatar (art. 2146 C.civ.). Așadar, acest tip de contract este asimilat de legiuitor, în materia coproprietății, unui act de dispoziție [art. 641 alin. (4) C.civ.], pentru încheierea sa fiind necesar acordul tuturor coproprietarilor. Cu alte cuvinte, varianta de răspuns de la litera B este greșită, L neputând încheia singur o convenție de comodat cu privire la bunul comun cu nepoata sa.

În fine, modul de folosire a bunului comun poate fi stabilit și prin convenția părților (așa-numitul partaj de folosință), fără însă a se pune capăt stării de coproprietate. Dacă părțile nu se înțeleg, partajul de folosință poate fi realizat și pe cale judiciară, prin hotărâre judecătorească (art. 639 C.civ.). Așadar, dacă L nu se înțelege cu ceilalți coproprietari cu privire la actele de folosință asupra bunului, poate oricând solicita instanței partajarea folosinței comune, varianta de răspuns de la litera C fiind, de asemenea, corectă.

| 35. Răspuns: A, B (*primire în profesie – avocat definitiv, 2015*)

Izvorul coproprietății obișnuite poate fi și o succesiune, atunci când moștenirea lui *de cuius* este acceptată de mai mulți moștenitori, fiecare dintre aceștia dobândind fie o cotă-parte din dreptul de proprietate asupra patrimoniului succesoral, fie din dreptul de proprietate asupra unui bun individual determinat. Aceasta este și situația din speță, A, B și C, în calitate de moștenitori, devenind coproprietari, în cote egale, ai unui imobil – construcție, în suprafață de 250 mp.

Cu privire la posibilitatea încheierii de către coproprietari a unor acte juridice cu privire la bunul ce face obiectul coproprietății, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 641 și art. 642 C.civ.

Conform art. 641 alin. (4) C.civ., *orice acte juridice de dispoziție cu privire la bunul comun, actele de folosință cu titlu gratuit, cesiunile de venituri imobiliare și locațiunile încheiate pe termen mai mare de 3 ani, precum și actele care urmăresc exclusiv înfrumusețarea bunului nu se pot încheia decât cu acordul tuturor coproprietarilor.*

Prin urmare, actul de locațiune cu privire la bunul comun, încheiat pe o durată de 5 ani, va avea regimul juridic aplicabil actelor de dispoziție în această materie, fiind necesară, pentru eficacitate, întrunirea acordului tuturor coproprietarilor (regula unanimității). În cazul nerespectării acestei reguli, sancțiunea este inopozabilitatea actului de locațiune încheiat pentru o durată de 5 ani față de coproprietarul care nu a consimțit la facerea sa (în speță, C) [art. 642 alin. (1) C.civ.]. Mai mult, lui C i se recunoaște dreptul ca, înainte de partaj, să exercite acțiunile posesorii împotriva terțului care a intrat în posesia bunului comun în urma încheierii actului (clinica dentară), restituirea bunului făcându-se în folosul tuturor coproprietarilor, cu daune-interese în sarcina celor care au participat la încheierea actului (în speță, în sarcina lui A și B).

Față de explicațiile oferite, variantele de răspuns de la literele A și B sunt cele corecte, iar cea de la litera C este greșită.

| 36. Răspuns: A, B (*primire în profesie – avocat stagiar, 2018*)

Art. 637 C.civ. stabilește că *fructele produse de bunul comun se cuvin tuturor coproprietarilor, proporțional cu cota lor parte din drept*, fără a distinge în raport de felul fructelor.

Anumite distincții se impun totuși în ceea ce privește natura juridică a acțiunii în justiție ce poate fi introdusă împotriva coproprietarului care și-a însușit toate fructele produse de bunul aflat în coproprietate (G. BOROI, C.A. ANGHELESCU, B. NAZAT, *op. cit.*, p. 97).

Astfel, în cazul fructelor naturale și industriale, dacă mai există în materialitatea lor și se mai află la coproprietar, ele pot fi supuse partajului oricând, în caz contrar coproprietarul interesat având dreptul la despăgubiri, în termenul general de prescripție [art. 638 alin. (2) C.civ.].

Pe de altă parte, fructele civile (venituri rezultate din folosirea bunului de către o altă persoană în baza unui act juridic) pot fi reclamate de ceilalți coproprietari, proporțional cu cotele lor părți, în termenul general de prescripție, potrivit art. 638 alin. (2) și (3) C.civ.

În consecință, varianta de răspuns de la litera C este greșită, celelalte două fiind corecte.

| 37. Răspuns: A, B (*admitere INM și în magistratură, 2016*)

Partajul este operațiunea juridică prin care se pune capăt stării de proprietate comună. După modalitatea de încheiere, vorbim despre partaj voluntar (prin bună învoială sau convențional) și partaj judiciar (prin hotărâre judecătorească).

Partajul voluntar poate pune capăt ambelor forme de proprietate comună pe cote-părți, cât și proprietății comune devălmașe, în timp ce partajul judiciar, în principiu, nu poate pune capăt coproprietății forțate [cu excepția situației prevăzute de art. 671 alin. (2) C.civ.]. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este greșită, întrucât în cazul coproprietății forțate partajul voluntar este singura formă de partaj admisibilă [art. 671 alin. (3) C.civ.].

Convenția de partaj este un contract bi sau multilateral, ce se încheie prin simpla manifestare de voință a părților (consensual), cu excepția cazului când privește un imobil, caz în care, potrivit art. 680 alin. (2) C.civ., pentru a fi valabil, trebuie încheiat în formă autentică (*ad validitatem*).

Tot o condiție de valabilitate a convenției de partaj este și manifestarea de voință a tuturor coproprietarilor în momentul încheierii acesteia, împărțea făcută fără participarea tuturor coproprietarilor fiind lovită de nulitate absolută, potrivit art. 684 alin. (2) C.civ.

Așadar, confruntând explicațiile oferite cu variantele de răspuns, constatăm că primele două (A și B) întrunesc condițiile pentru a fi considerate corecte.

| 38. Răspuns: A, B (*admitere INM și în magistratură, septembrie 2018*)

Răspunsul la această întrebare îl regăsim în textul art. 678 C.civ., cu denumirea marginală *executarea silită privitoare la bunul comun*. Creditorii personali ai unui coproprietar care nu își execută benevol obligația nu vor putea urmări bunul, care nu face obiectul proprietății exclusive a debitorului lor. Art. 678 alin. (1) C.civ. le conferă însă un drept de opțiune între a urmări silit cota-parte din dreptul de proprietate asupra bunului, care îi revine coproprietarului debitor, și a cere partajul bunului comun [E. CHELARU, în FL.A. BAIAS, E. CHELARU, R. CONSTANTINOVICI, I. MACOVEI (coord.), *Noul Cod civil. Comentariu pe articole*, ed. a 2-a, Ed. C.H. Beck, București, 2014, p. 790].

Dacă aleg această din urmă cale, creditorii vor putea urmări fie partea de bun, fie suma de bani cuvenită debitorului lor, în funcție de rezultatul partajului [art. 678 alin. (1) C.civ.].

Prin raportare la argumentele mai sus prezentate, variantele de răspuns de la literele A și B sunt, în mod evident, corecte.

Cât privește varianta de răspuns de la litera C, aceasta este incorectă, întrucât același art. 678 C.civ., la alin. (3), recunoaște creditorilor care au un drept de garanție asupra bunului comun că au dreptul să urmărească silit bunul, în mâinile oricui s-ar găsi, nu numai după partaj, ci și înainte.

| 39. Răspuns: B, C (*primire în profesie – avocat definitiv, 2018*)

În cazul în care un coproprietar încheie un act de dispoziție (cum este contractul de vânzare) singur, fără acordul celorlalți coproprietari, sancțiunea va fi, potrivit art. 642 alin. (1) C.civ., inopozabilitatea respectivului act față de coproprietarul care nu a consimțit la încheierea lui, coproprietarul vătămat având dreptul și să exercite, înainte de partaj, o acțiune posesorie împotriva terțului care a intrat în posesia bunului comun în urma încheierii actului; în acest din urmă caz, restituirea posesiei bunului se va face în folosul tuturor coproprietarilor, cu daune-interese în sarcina celor care au participat la vânzare [art. 642 alin. (2) C.civ.].

În consecință, varianta de răspuns de la litera A este greșită, în timp ce celelalte două variante sunt, evident, corecte.

| 40. Răspuns: A, C (*primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024*)

Copărtașii își datorează, în limita cotelor părți, garanție pentru evicțiune și vicii ascunse, dispozițiile legale privitoare la obligația de garanție a vânzătorului aplicându-se în mod corespunzător; fiecare copărtaș este obligat să îl despăgubească pe copărtașul prejudiciat prin efectul evicțiunii sau al viciului ascuns, iar dacă unul dintre copărtași este insolubil, partea datorată de acesta se va suporta, proporțional, de către ceilalți copărtași, inclusiv de cel prejudiciat [art. 683 alin. (1) și (2) C.civ.] (*Fîșe*, vol. I, 2024, p. 748).

Deci, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Potrivit art. 680 alin. (1) C.civ., fiecare coproprietar devine proprietarul exclusiv al bunurilor sau, după caz, al sumelor de bani ce i-au fost atribuite:

a) în cazul partajului voluntar – numai cu începere de la data stabilită în actul de partaj, dar nu mai devreme de data încheierii actului;

b) în cazul partajului judiciar – de la data rămânării definitive a hotărârii judecătorești [art. 680 alin. (1) C.civ.] (*Fîșe*, vol. I, 2024, p. 747);

Prin urmare, partajul are efect constitutiv, iar nu declarativ, astfel că varianta de răspuns de la litera B este falsă.

Dacă, anterior partajului, un coproprietar a constituit o garanție asupra cotei sale părți din dreptul de proprietate, atunci garanția se strămută de drept asupra bunului atribuit acestuia sau, după caz, asupra sumelor de bani care i-au fost atribuite prin partaj (art. 682 C.civ.), fiind vorba de un caz de subrogație reală cu titlu particular (*Fișe*, vol. I, 2024, p. 747). Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

| 41. Răspuns: A, C (primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2024)

Potrivit art. 683 alin. (1) și (2) C.civ., copărtașii își datorează, în limita cotelor părți, garanție pentru evicțiune și vicii ascunse, dispozițiile legale privitoare la obligația de garanție a vânzătorului aplicându-se în mod corespunzător; fiecare copărtaș este obligat să îl despăgubească pe copărtașul prejudiciat prin efectul evicțiunii sau al viciului ascuns, iar dacă unul dintre copărtași este insolubil, partea datorată de acesta se va suporta, proporțional, de către ceilalți copărtași, inclusiv de cel prejudiciat. Așadar, varianta de răspuns de la litera A este corectă.

Varianta de răspuns de la litera B este falsă, deoarece partajul nu mai produce efecte retroactive, fiecare copărtaș devenind proprietarul exclusiv al bunurilor sau, după caz, al sumelor de bani ce i-au fost atribuite, numai cu începere de la data stabilită în actul de partaj, dar nu mai devreme de data încheierii actului, în cazul împărțelii voluntare, sau, după caz, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești [art. 680 alin. (1) C.civ.].

În fine, dacă, anterior partajului, un coproprietar a constituit o garanție asupra cotei sale părți din dreptul de proprietate, atunci garanția se strămută de drept asupra bunului atribuit acestuia sau, după caz, asupra sumelor de bani care i-au fost atribuite prin partaj (art. 682 C.civ.), fiind vorba de un caz de subrogație reală cu titlu particular (*Fișe*, vol. I, 2024, p. 747). Din acest motiv, varianta de răspuns de la litera C este corectă.

§3. Dezmembrămintele dreptului de proprietate privată

| 42. Răspuns: B, C (primire în profesie – avocat stagiar, 2018)

Răspunsul la această întrebare este oferit de dispozițiile art. 765-769 C.civ.

Astfel, cel mai important drept dobândit de proprietarul fondului dominant este acela de a se folosi de servitutea constituită în folosul fondului său; în acest scop, în lipsa unei prevederi contrare (ce poate rezulta, spre exemplu, din actul juridic în temeiul căruia s-a constituit servitutea), *el (proprietarul fondului dominant) poate să ia toate măsurile și poate face, pe cheltuiala sa, toate lucrările pentru exercitarea și conservarea servituții* [art. 765 alin. (1) C.civ.]. Așadar, varianta de răspuns de la litera A este greșită, aceasta prevăzând că proprietarul fondului aservit are obligația de suportare a cheltuielilor cu conservarea servituții.

Variantele de răspuns de la literele B și C sunt corecte, prin raportare, pe de o parte, la prevederile art. 767 alin. (1) și (2) C.civ., conform cărora proprietarul fondului aservit nu va putea strămuta exercitarea servituții în alt loc decât dacă are un motiv legitim și serios și fără a agrava exercitarea dreptului pentru proprietarul fondului dominant, iar, pe de altă parte, la prevederile art. 766 C.civ., cu următorul conținut: *în toate cazurile în care cheltuielile lucrărilor necesare pentru exercitarea și conservarea servituților revin proprietarului fondului aservit, acesta se va putea exonera de obligație renunțând la dreptul de proprietate asupra fondului aservit în întregime sau asupra părții din fondul aservit necesare pentru exercitarea servituții în favoarea proprietarului fondului dominant (...).*

| 43. Răspuns: A, B (primire în profesie – avocat stagiar, aprilie 2024)

Varianta de răspuns de la litera A este corectă, întrucât servitutea se poate constitui, printr-un act juridic, în vederea unei utilități viitoare a fondului dominant (art. 758 C.civ.).

De asemenea, prin actul constitutiv al dreptului de servitute se pot impune în sarcina proprietarului fondului aservit anumite obligații pentru asigurarea uzului și utilității fondului dominant, potrivit art. 759 C.civ., ceea ce face ca și varianta de răspuns de la litera B să fie corectă (pentru explicații, a se vedea *Fișe*, vol. I, 2024, p. 818).

Cât privește felul actului constitutiv de servitute, acesta este un act cu executare dintr-o dată, în cazul servituților continue, și un act cu executare succesivă, în cazul celor necontinue [dacă avem în

vedere modalitatea de stingere, prin neuz, a servituții – art. 771 alin. (1) C.civ.]. Prin urmare, varianta de răspuns de la litera C este falsă.

| 44. Răspuns: C (primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2022)

Singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C.

Astfel, varianta de răspuns de la litera A este falsă, întrucât proprietarul fondului aservit nu poate renunța unilateral la servitute, aceasta fiind o prerogativă a proprietarului fondului dominant [art. 770 alin. (1) lit. b) C.civ.], în timp ce varianta de răspuns de la litera B este incorectă, dacă avem în vedere prevederile art. 767 alin. (2) C.civ., care statuează că proprietarul fondului aservit va putea schimba locul prin care se exercită servitutea, dacă sunt îndeplinite cumulativ două condiții: dacă are un interes serios și legitim și dacă exercitarea servituții va rămâne la fel de comodă pentru proprietarul fondului dominant.

În fine, varianta de răspuns de la litera C este corectă, proprietarul fondului aservit având posibilitatea să renunțe la dreptul de proprietate asupra fondului său, în cazul prevăzut de art. 766 C.civ.

| 45. Răspuns: A (admitere în magistratură, 2024)

Singura variantă corectă de răspuns este cea de la litera A, stingerea dreptului de suprafață prin pierderea construcției având drept efect și stingerea drepturilor reale ce grevează respectivul drept, în lipsa unor prevederi contrare ale legii, potrivit art. 701 alin. (1) C.civ.

Dreptul de uzufruct poate privi și o cotă-parte dintr-o universalitate de fapt, conform art. 706 C.civ., astfel că varianta de răspuns de la litera B este incorectă, la fel ca și varianta de răspuns de la litera C, dacă avem în vedere prevederile art. 752 C.civ. care interzic cedarea dreptului de abitație prin acte juridice.

| 46. Răspuns: C (primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

Singura variantă de răspuns corectă este cea de la litera C, dacă avem în vedere dispozițiile art. 702 C.civ., conform cărora prevederile referitoare la suprafață se aplică și în cazul plantațiilor și al altor lucrări autonome cu caracter durabil.

Varianta de la litera A este greșită, întrucât dreptul de suprafață nu este un drept perpetuu, ci este un drept esențialmente temporar (art. 694 C.civ.), la fel ca și afirmația de la litera B, dreptul de suprafață purtând și asupra subsolului unui teren [art. 693 alin. (1) C.civ.].

| 47. Răspuns: C (admitere în magistratură, aprilie 2017)

Dreptul de suprafață se prezintă în două forme, astfel cum rezultă și din definiția dată dezmembrământului de art. 693 alin. (1) C.civ.: în forma principală (deplină, completă), care presupune că suprafațarul dobândește dreptul de proprietate asupra construcției, plantației sau altei lucrări aflate pe terenul proprietatea unei alte persoane, și în forma secundară (incompletă), care constă în dreptul suprafațarului de a construi, planta sau edifica o lucrare pe terenul proprietatea altuia. În oricare dintre cele două forme, dreptul de suprafață este un drept cesibil, titularul său putându-l înstrăina, fie prin acte cu titlu gratuit, fie prin acte cu titlu oneros.

Din punctul de vedere al caracterelor juridice, dreptul de suprafață este un drept real imobiliar, *temporar* (putând fi încheiat pentru o durată de 99 de ani, cu posibilitatea de reînnoire, conform art. 694 C.civ.), *imprescriptibil* extinctiv [potrivit art. 696 alin. (2) C.civ.] și care nu poate înceta prin partaj, dreptul de proprietate al noului proprietar și dreptul suprafațarului nefiind în stare de coproprietate (G. BOROI, C.A. ANGHELESCU, B. NAZAT, *op. cit.*, p. 168-169).

În fine, dreptul de suprafață încetează în unul dintre modurile prevăzute de art. 698 C.civ., respectiv prin expirarea termenului, prin consolidare, prin pierderea construcției, dar numai dacă există stipulație expresă în acest sens, și prin alte moduri prevăzute de lege [spre exemplu, prin modalitatea prevăzută de art. 695 alin. (3) C.civ.].

Așadar, raportând explicațiile oferite la variantele de răspuns existente, reiese că singura afirmație corectă este cea de la litera C, celelalte două fiind, în mod evident, greșite.

| 48. Răspuns: B (admitere INM și în magistratură, 2016)

Dreptul de suprafață este dreptul de a avea sau de a edifica o construcție pe terenul altuia, deasupra ori în subsolul celui teren, asupra căruia suprafațarul dobândește un drept de folosință [art. 693 alin. (1) C.civ.].

Ioan-Paul Chiș
Cristinel Ghigheci
Victor Văduva

Culegere de teste-grilă

pentru admiterea în magistratură și avocatură

cu explicații ale variantelor de răspuns

2 DREPT PENAL • DREPT PROCESUAL PENAL

• Admitere INM • Admitere în magistratură • Primire în profesie – avocat stagiar • Primire în profesie – avocat definitiv

Ediția a 6-a, revizuită și adăugită

63. Dacă s-a provocat vătămarea corporală din culpă a mai multor persoane, încadrarea juridică va fi:

A. o singură infracțiune de vătămare corporală din culpă în varianta tip;

B. o singură infracțiune de vătămare corporală din culpă în varianta agravată;

C. un concurs de infracțiuni de vătămare corporală din culpă (atâtea infracțiuni câte persoane au fost vătămate).

(primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

64. Numitul X, conducând neatent un autovehicul, încălcând mai multe reguli de circulație, a produs un accident de circulație în urma căruia o persoană a suferit leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare 80 de zile de îngrijiri medicale, iar o alta și-a pierdut vederea la un ochi. În această situație:

A. numitul X va răspunde pentru un concurs real de infracțiuni;

B. numitul X va răspunde pentru o infracțiune unică de vătămare corporală din culpă în variantă agravată;

C. acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

65. X conduce pe drumurile publice un autoturism după ce a consumat alcool. În această situație:

A. se va reține un concurs de infracțiuni dacă avea o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge și se afla, totodată, sub influența unor substanțe psihoactive;

B. nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere în cazul în care, în urma nerespectării regulilor de circulație, a produs un accident de circulație soldat cu decesul unei persoane, chiar dacă X avea o îmbibație alcoolică sub 0,80 g/l alcool pur în sânge;

C. se va reține infracțiunea de vătămare corporală din culpă dacă, în urma nerespectării regulilor de circulație a produs un accident soldat cu vătămarea unei persoane care a suferit leziuni ce au necesitat 5 zile de îngrijiri medicale, chiar dacă X avea o îmbibație alcoolică sub 0,80 g/l alcool pur în sânge.

(admitere în magistratură, aprilie 2024)

66. X, conducând autoturismul pe drumul public fără a poseda permis de conducere și cu viteză exagerată, peste limita legală, accidentează o persoană care traversa prin loc nepermis producându-i o vătămare ce necesită 30-40 de zile de îngrijiri medicale. În această situație:

A. fapta constituie infracțiunea de vătămare corporală din culpă care absoarbe infracțiunea de conducere a unui vehicul fără permis de conducere;

B. fapta constituie infracțiunea de vătămare corporală din culpă în concurs cu infracțiunea de conducere a unui vehicul fără permis de conducere;

C. pentru fapta comisă împotriva victimei acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a acesteia.

(primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2024)

67. Infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului:

A. se poate comite în coautorat și atunci când fapta se săvârșește prin inacțiune;

B. se reține în forma tentativei pedepsibile în cazul în care inculpatul încearcă să o violeze pe fiica sa minoră, fugărind-o în acest scop prin casă, dacă aceasta reușește să se salveze ieșind pe geam;

C. se reține în concurs formal cu infracțiunea de lipsire de libertate în mod ilegal, atunci când se comite de către mamă asupra fiului său în vârstă de 8 ani, prin izolarea lui într-o pivniță întunecată timp de 5 zile, având la dispoziție hrană și apă.

(admitere INM, noiembrie 2019)

68. Infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului:

A. este o infracțiune cu subiect activ circumstanțiat, ce poate fi săvârșită în calitate de autor doar de persoana ce are calitatea de părinte al minorului;

B. poate fi reținută în concurs ideal cu infracțiunile de lovire sau alte violențe, vătămare corporală și lipsire de libertate;

C. se urmărește la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, dar cu privire la această infracțiune acțiunea penală poate fi pusă în mișcare și din oficiu, având în vedere că cel vătămat

este o persoană lipsită de capacitate de exercițiu ori cu capacitatea de exercițiu restrânsă.

(admitere în magistratură, ianuarie 2023)

69. Lovirea unui minor:

A. nou-născut imediat după naștere, dar nu mai târziu de 24 de ore, de către mama aflată în stare de tulburare psihică care nu înlătură discernământul, nu constituie infracțiune;

B. de către tatăl său, în mod repetat, cu consecința punerii în primejdie gravă a dezvoltării fizice și morale a minorului, conduce la reținerea în concurs a unei infracțiuni de rele tratamente aplicate minorului;

C. conduce la reținerea infracțiunii de lovire sau alte violențe în varianta tip dacă minorul nu a avut nevoie de îngrijiri medicale.

(admitere la INM și în magistratură, 2024)

70. În cazul infracțiunii de încăierare:

A. suntem în prezența unei pluralități constituite de infractori;

B. suntem în prezența unei pluralități naturale de infractori;

C. în situația în care lui A, participant la săvârșirea faptelor, i s-a cauzat o vătămare corporală constând într-un prejudiciu estetic grav și permanent, fără a se cunoaște cine a aplicat lovitura, A nu răspunde penal pentru comiterea infracțiunii de încăierare.

(admitere în magistratură, aprilie 2017)

1.3. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie

71. Pedepsirea în mod repetat prin lovire și priver de hrană a copilului minor în vârstă de 5 ani, de către părintele acestuia, pentru corectarea comportamentului minorului, fapt ce i-a provocat atât leziuni corporale pentru a căror vindecare a avut nevoie de 5-6 zile de îngrijiri medicale, cât și stări puternice de anxietate și agresivitate deosebită față de alți copii de vârste mai mici, constatate prin raportul psihologic depus la dosar, constituie:

A. infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului;

B. infracțiunea de violență în familie în formă continuată și infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului, în concurs;

C. infracțiunea de violență în familie în formă continuată.

(admitere în magistratură, mai 2018)

72. A, în calitate de soț al victimei B, pe fondul consumului de alcool, o agresează pe aceasta cauzându-i leziuni pentru vindecarea cărora au fost necesare 20 de zile de îngrijiri medicale. În aceeași zi, după ce consumă noi cantități de alcool, prin constrângere fizică, A întreține un raport sexual cu B. Calificarea corectă a faptei este:

A. viol;

B. viol în concurs cu violența în familie;

C. numai infracțiunea de violență în familie.

(primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

73. În cazul infracțiunii de ucidere a nou-născutului comisă de mamă:

A. instanța trebuie să rețină și circumstanța agravantă a comiterii faptei profitând de starea de vădită vulnerabilitate a victimei;

B. starea de tulburare poate fi determinată de împrejurarea că copilul s-a născut cu malformații fizice grave;

C. dacă actele de executare au loc în termenul de 24 de ore de la naștere, dar moartea nou-născutului intervine după acest termen, se va reține în sarcina mamei un omor calificat.

(admitere INM și în magistratură, 2015)

74. Fapta inculpatei X care i-a aplicat fiului său Z, în vârstă de 2 luni, lovituri repetate pe toată suprafața corpului care au determinat contuzii cerebrale, hematom epicranian, leziuni ischemice cerebrale și au pus în primejdie viața victimei, fiind necesare circa 80 de zile de îngrijiri medicale, întrunește elementele constitutive:

A. ale infracțiunii de vătămare corporală prevăzute de art. 194 alin. (1) lit. e) CP (prin punerea în primejdie a vieții persoanei) raportat la art. 199 alin. (1) CP (referitor la comiterea faptei asupra unui membru de familie);

B. ale tentativei la infracțiunea de omor prevăzute de art. 32 alin. (1) CP raportat la art. 188 CP, cu aplicarea art. 199 alin. (1) CP (referitor la omorul comis asupra unui membru de familie);

C. ale tentativei la infracțiunea de ucidere a nou-născutului prevăzute de art. 32 alin. (1) CP raportat la art. 200 alin. (1) CP.

(admitere INM și în magistratură, 2017)

| 61. Răspuns: A, B (primire în profesie – avocat definitiv, 2021)

Pentru reținerea infracțiunii de vătămare corporală din culpă în cazul în care leziunile produse au necesitat doar 10 zile de îngrijiri medicale, art. 196 alin. (1) CP prevede că fapta trebuie să fie săvârșită de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice ori a unei substanțe psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune. Din acest motiv, răspunsul de la litera A – care face referire la aflarea în desfășurarea unei activități ce constituie prin ea însăși infracțiune – este corect.

În cazul în care consecințele produse constau în leziuni care au necesitat între o zi și 90 de zile de îngrijiri medicale – cum este cazul în speță –, nu are nicio relevanță faptul că acestea s-au produs în urma cauzării unui accident de circulație de către conducătorul unui autovehicul, reținându-se tot varianta simplă (tip) a infracțiunii, prevăzută de art. 196 alin. (1) CP. Nu are relevanță nici alcoolemia pe care o avea în sânge conducătorul auto, reținându-se infracțiunea de vătămare corporală din culpă chiar dacă aceasta era mai mică de 0,80 g/l. În acest sens s-a pronunțat și ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 8/2018* (M. Of. nr. 539 din 28.06.2018), statuând că, *în interpretarea dispozițiilor art. 196 alin. (1) teza I CP, care incriminează fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) CP săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice, existența infracțiunii de vătămare corporală din culpă nu este condiționată de o anumită limită a îmbibației alcoolice*. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece conducătorul auto care produce un accident de circulație săvârșește infracțiunea cu forma de vinovăție a culpei. Așadar, dacă s-ar comite fapta cu intenție, nu am mai fi în prezența unui accident de circulație.

| 62. Răspuns: B (primire în profesie – avocat stagiar, septembrie 2023)

Reținerea infracțiunii de vătămare corporală din culpă este condiționată de săvârșirea faptei de către o persoană aflată sub influența alcoolului sau a substanțelor psihoactive și de producerea unor leziuni care necesită între una și 90 de zile de îngrijiri medicale (la varianta tip). Varianta de răspuns de la litera C este greșită, deoarece fapta este intenționată, în ipoteza variantei de răspuns putând fi reținută o infracțiune intenționată împotriva integrității corporale a persoanei sau chiar a vieții (forma tentată).

| 63. Răspuns: B (primire în profesie – avocat stagiar, 2015)

La fel ca în cazul infracțiunilor de omor și de ucidere din culpă, în cazul infracțiunii de vătămare corporală din culpă legiuitorul a creat o infracțiune complexă alcătuită din mai multe infracțiuni de vătămare corporală din culpă, în cazul în care acțiunea sau inacțiunea făptuitorului are ca rezultat vătămarea corporală din culpă a două sau mai multor persoane.

În principiu, pluralitatea de subiecți pasivi atrage o pluralitate de infracțiuni în cazul infracțiunilor contra integrității corporale și a sănătății persoanei. O excepție de la această regulă o reprezintă situația în care prin voința legiuitorului au fost reunite într-o unitate legală de infracțiune mai multe infracțiuni distincte, așa cum s-a întâmplat în cazul infracțiunii de vătămare corporală din culpă. Așadar, în această situație fapta va constitui infracțiunea unică de vătămare corporală din culpă în forma agravată [art. 196 alin. (4) CP], iar nu o pluralitate de infracțiuni de vătămare corporală din culpă. Din acest motiv, răspunsul corect este cel de la litera B.

| 64. Răspuns: B, C (primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2022)

Întrucât speța nu precizează că X s-ar fi aflat sub influența alcoolului sau a unor substanțe psihoactive ori în desfășurarea unei activități ce constituie infracțiune, acesta va răspunde doar pentru vătămarea corporală a victimei care și-a pierdut vederea la un ochi, fapta sa încadrându-se în variantele agravate de la art. 196 alin. (2) și (3) CP. Pierderea vederii la un ochi constituie o infirmitate, în sensul art. 194 alin. (1) lit. a) CP, iar fapta lui X a fost săvârșită ca urmare a nerespectării dispozițiilor legale care reglementează circulația autovehiculelor pe drumurile publice.

Pentru persoana care a suferit leziuni traumatice care au necesitat pentru vindecare 80 de zile de îngrijiri medicale nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii de vătămare corporală din culpă, deoarece în art. 196 alin. (1) CP se prevede că, în cazul în care s-au produs din culpă consecințele prevăzute de art. 193 alin. (2) CP (leziuni care au necesitat cel mult 90 de zile de îngrijiri medicale), fapta constituie infracțiunea de vătămare corporală din culpă doar dacă făptuitorul s-a aflat sub influența alcoolului sau a unor substanțe psihoactive ori în desfășurarea unei activități ce constituie

prin ea însăși infracțiune. Desigur că și în acest caz fapta lui X este tot una ilicită, însă atrage doar o răspundere civilă delictuală, nu și răspunderea penală a făptuitorului.

În alin. (6) al art. 196 CP se prevede pentru toate variantele infracțiunii de vătămare corporală din culpă – inclusiv pentru cea de la art. 196 alin. (2) și (3) CP – că acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

Față de toate acestea, corecte sunt răspunsurile de la literele B și C.

| 65. Răspuns: C (admitere în magistratură, aprilie 2024)

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece se reține o singură infracțiune, prevăzută de art. 336 alin. (1) și (2) CP, în cazul în care conducătorul auto ar avea o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge și se află, totodată, sub influența unor substanțe psihoactive. În acest sens, a statuat ICCJ, Completul DCD pen., prin *Decizia nr. 11/2022* (M. Of. nr. 430 din 03.05.2022).

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere în cazul în care, în urma nerespectării regulilor de circulație, făptuitorul a produs un accident de circulație soldat cu decesul unei persoane, iar conducătorul auto avea o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge. *Per a contrario*, în ipoteza în care îmbibația alcoolică este egală sau inferioară acestei valori, nu există niciun impediment legal pentru a acorda acest beneficiu. Modificarea legislativă adusă art. 91 CP prin Legea nr. 213/2023 (M. Of. nr. 629 din 10.07.2023) prevede că „(3¹) Nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 192 alin. (2) și (3), dacă acestea au fost săvârșite în condițiile art. 335 sau 336”.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece se reține infracțiunea de vătămare corporală din culpă dacă, în urma nerespectării regulilor de circulație, conducătorul auto a produs un accident soldat cu vătămarea unei persoane care a suferit leziuni ce au necesitat 5 zile de îngrijiri medicale, indiferent de gradul alcoolemiei din sânge. Este absolut necesar, însă, ca acesta să fi fost sub influența băuturilor alcoolice sau a substanțelor psihoactive sau în desfășurarea unei activități ce constituie infracțiune. Dacă alcoolemia din sânge ar fi mai mare de 0,80 g/l, s-ar reține în concurs cu vătămarea corporală din culpă și infracțiunea de conducere a unui autovehicul sub influența băuturilor alcoolice, prevăzută de art. 336 alin. (1) CP. Comisia de contestații a reținut că, *în ipoteza săvârșirii faptei de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice, infracțiunea de vătămare corporală din culpă va fi reținută în concurs cu infracțiunea prevăzută de art. 336 alin. (1) CP, dacă alcoolemia depășește limita de 0,80 mg/1 alcool pur în sânge, așa cum prevede art. 196 alin. (5) CP, text invocat și de către candidatul contestator, iar în cazul în care alcoolemia este sub acest prag, va fi reținută doar infracțiunea de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 alin. (1) teza I CP. În această situație, nu este suficient ca, anterior săvârșirii infracțiunii de vătămare corporală din culpă ca urmare a unui accident rutier, autorul să fi consumat alcool, ci trebuie dovedit și faptul că acesta se afla sub influența alcoolului, aspect care poate fi probat prin orice mijloace de probă, iar constatarea existenței infracțiunii nu este condiționată de stabilirea exactă a îmbibației alcoolice, așa cum a stabilit și ICCJ – Completul DCD pen., prin Decizia nr. 8/2018, potrivit căreia, în interpretarea dispozițiilor art. 196 alin. (1) teza I din Codul penal, care incriminează fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) din Codul penal săvârșită din culpă de către o persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice, existența infracțiunii de vătămare corporală din culpă nu este condiționată de o anumită limită a îmbibației alcoolice.*

| 66. Răspuns: B, C (primire în profesie – avocat definitiv, septembrie 2024)

Răspunsul de la litera A este greșit, iar răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de vătămare corporală din culpă, comisă de X, nu absoarbe infracțiunea de conducere a unui autovehicul fără permis de conducere (art. 335 CP), ci se reține în concurs cu aceasta. Referitor la aceasta, reținem că infracțiunea complexă formată prin absorbția unei infracțiuni de către o altă infracțiune poate fi concepută dacă: i) este necesară săvârșirea infracțiunii absorbite pentru reținerea infracțiunii absorbante; ii) pericolul social al infracțiunii absorbite nu este superior pericolului social al infracțiunii absorbante; iii) infracțiunea absorbită este determinată sau determinabilă.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece pentru infracțiunea de vătămare corporală din culpă acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă, potrivit art. 196 alin. (6) CP.

| 67. Răspuns: A, C (admitere INM, noiembrie 2019)

O primă problemă pe care o ridică întrebarea este aceea a posibilității coautoratului în cazul infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului. Așa cum s-a arătat în mod detaliat în răspunsul la contestațiile formulate la această întrebare, este posibil coautoratul la această infracțiune. Astfel, Comisia de soluționare a contestațiilor a arătat următoarele: *răspunsul de la litera A este corect, având în vedere că infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului, atunci când elementul material este reprezentat de inacțiune, poate fi săvârșită în coautorat. În primul rând, nu poate fi primită interpretarea eronată dată art. 17 CP, în sensul că, sub incidența acestui text de lege, ar putea fi comise prin omisiune numai infracțiunile care presupun producerea unui rezultat. Împrejurarea că lit. b) a art. 17 se referă și la producerea unui rezultat nu este suficientă pentru o asemenea caracterizare, cel puțin pentru că lit. a) din aceeași normă nu face nicio referire în sensul limitării numai la infracțiunile de rezultat.*

Pe de altă parte, în cazul infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului, comisă prin omisiune, nu întotdeauna premisa va fi reprezentată de o obligație personală, nesusceptibilă de coautorat. De altfel, candidații acceptă faptul că omisiunea, ca formă a elementului material, nu exclude de plano coautoratul. Or, bunăoară, în ipoteza în care cei doi părinți ai minorului convin să nu hrănească victima în mod sistematic, se va reține coautoratul, obligația de întreținere a copilului fiind una comună. Afirmăm că este o obligație comună deoarece legiuitorul nu prevede o „împărțire” matematică a sarcinilor parentale. De exemplu, dacă părinții convin ca numai unul să fie însărcinat cu hrănirea copilului, celălalt fiind însărcinat cu alte aspecte, nu se poate afirma că cel de-al doilea nu și-a respectat obligația legală de creștere a minorului. Tocmai faptul că sarcinile parentale pot fi împărțite conferă acestei obligații caracterul de obligație comună, nu personală per se. Cum s-a arătat în doctrină în legătură cu infracțiunile omisive proprii, categorie invocată de candidat, „dacă îndeplinirea obligației implică o repartizare de sarcini între mai multe persoane, prin inacțiunea sa, fiecare contribuie la neîndeplinirea obligației impuse de lege”. Pe de altă parte, și în legătură cu infracțiunile omisive improprii s-a arătat: „coautoratul este posibil în măsura în care ambii omițenți se află în poziția de garant” (ambele citate din FL. STRETEANU, D. NIȚU, Drept penal. Partea generală, vol. II).

Răspunsul de la litera B este greșit, deoarece în acest caz suntem în prezența unei tentative la infracțiunea de viol, iar nu a unei tentative la infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului.

Răspunsul de la litera C este corect, deoarece, în cazul în care minorul este lipsit de libertate pe o durată de cinci zile, prin închiderea lui în pivnița întunecată, fapta întrunește atât elementele de tipicitate ale infracțiunii de lipsire de libertate în mod ilegal, cât și pe cele ale infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului. Atunci când fapta prin care se pun în pericol creșterea și dezvoltarea minorului constituie infracțiune, se vor aplica regulile de la concursul de infracțiuni.

| 68. Răspuns: B (admitere în magistratură, ianuarie 2023)

Autor al infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului nu poate fi doar părintele, ci și orice persoană în grija căreia se află minorul. Prin *Decizia nr. 37/2008* (M. Of. nr. 177 din 23.03.2009), ICCJ, Completul RIL, a stabilit că infracțiunile de lovire sau alte violențe, vătămare corporală și lipsire de libertate în mod ilegal, după caz, se vor reține în concurs ideal cu infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului, în cazul faptei părintelui sau persoanei căreia minorul i-a fost încredințat spre creștere și educare, care abuzează de autoritatea sa și, contrar intereselor minorului, exercită acte de violență sau lipsire de libertate împotriva acestuia, cu intenția de a-i produce suferințe, vătămări fizice sau morale, și care au pus în primejdie gravă dezvoltarea fizică, intelectuală sau morală a minorului. Infracțiunea se urmărește din oficiu.

| 69. Răspuns: B (admitere la INM și în magistratură, 2024)

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece lovirea unui minor nou-născut imediat după naștere, dar nu mai târziu de 24 de ore, de către mama aflată în stare de tulburare psihică care nu înlătură discernământul, constituie infracțiunea de uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârșită de către mamă, prevăzută de art. 200 alin. (2) CP.

Răspunsul de la litera B este corect, lovirea repetată a minorului de către părinte sau cel în grija căruia se află minorul, cu consecința punerii în primejdie gravă a dezvoltării fizice și morale a minorului, conduce la reținerea în concurs cu lovirea sau vătămarea corporală a unei infracțiuni de rele tratamente aplicate minorului.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece lovirea unui minor nu conduce la reținerea infracțiunii de lovire sau alte violențe în varianta tip, ci a variantei agravate prevăzute de art. 193 alin. (2¹) lit. b) CP.

Comisia de contestații a reținut că „*Răspunsul de la litera B, despre care s-a susținut că ar fi neclar, se referă la lovirea unui minor în mod repetat, de către tatăl său, care a avut drept consecință punerea în primejdie gravă a dezvoltării fizice și morale a minorului, constatându-se că nu există vreo ambiguitate cu privire la ipoteza de răspuns supusă verificării.*”

Prin Decizia pronunțată în recurs în interesul legii, nr. 37/2008, de către Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a reținut că infracțiunile de lovire sau alte violențe, vătămare corporală sau lipsire de libertate în mod ilegal, după caz, se vor reține în concurs ideal cu infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului în cazul faptei părintelui sau persoanei căreia minorul i-a fost încredințat.

Răspunsul de la litera B este cel corect, așa cum s-a reținut și în barem, lovirea unui minor în mod repetat de către tatăl acestuia, cu consecința punerii în primejdie a dezvoltării fizice și morale a minorului, conducând la reținerea în concurs a infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului cu o altă infracțiune, respectiv, în ipoteza grilei de concurs, cu infracțiunea de lovire sau alte violențe sau vătămare corporală în funcție de numărul de zile de îngrijire medicală necesare pentru vindecare. Enunțul vizează doar acțiunea de lovire, fără a preciza și urmarea imediată.

Enunțul nu este lipsit de claritate, așa cum s-a susținut, fiind evident că se referă la reținerea în concurs a infracțiunii de rele tratamente aplicate minorului cu o altă infracțiune.

În același timp, răspunsul de la litera C nu poate fi apreciat corect, așa cum a susținut unul dintre candidați, deoarece lovirea unui minor, chiar dacă nu a necesitat îngrijiri medicale, constituie o variantă agravată a infracțiunii de lovire sau alte violențe, potrivit art. 193 alin. (2¹) lit. b) CP, iar nu în varianta tip.

Cât privește contestația candidatului care se referă la ipoteza în care lovirea minorului ar fi avut ca urmare decesul acestuia, se constată că adaugă la enunțul grilei, nefiind precizată această urmare în răspunsul de la litera B”.

| 70. Răspuns: B (admitere în magistratură, aprilie 2017)

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece pluralitatea constituită de infractori există atunci când mai multe persoane s-au asociat, s-au constituit într-o grupare criminală, în scopul săvârșirii de infracțiuni. De aici și denumirea de pluralitate constituită de infractori, pentru existența căreia este necesară prezența mai multor persoane. În legislația noastră, un exemplu de pluralitate constituită de infractori există în cazul săvârșirii infracțiunii de constituire a unui grup infracțional organizat, prevăzută de art. 367 CP.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece infracțiunea de încăierare reprezintă un exemplu de pluralitate naturală de infractori. Pluralitatea naturală de infractori există în cazul infracțiunilor care, prin natura lor, nu pot fi săvârșite decât de mai multe persoane (de exemplu, infracțiunea de bigamie sau infracțiunea de încăierare).

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece legea sancționează în art. 198 CP participarea la o încăierare fără a face vreo distincție după cum participanții au suferit sau nu vătămări corporale. Prin natura ei, participarea la o încăierare presupune producerea unor leziuni altor persoane ori suferirea unor astfel de leziuni de către participanți. De aceea, toți cei care au participat la o încăierare vor fi trași la răspundere pentru această infracțiune, indiferent ce leziuni au suferit în urma încăierării. În acest sens este și art. 198 alin. (2) CP, care prevede că, *dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare corporală uneia sau mai multor persoane și nu se cunoaște care dintre participanți a produs urmările, se aplică tuturor pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani, cu excepția victimei, care răspunde potrivit alin. (1).* Cum se poate constata, se precizează explicit că victima va răspunde în acest caz pentru infracțiunea de încăierare, în varianta de la art. 198 alin. (1) CP.

1.3. Infracțiuni săvârșite asupra unui membru de familie

| 71. Răspuns: B (admitere în magistratură, mai 2018)

În concepția inițială a legiuitorului din 1968, când a fost adoptat vechiul Cod penal, părintele avea dreptul să exercite violențe asupra copilului în scopul educării acestuia și, doar în cazul în care aceste violențe atingeau o anumită gravitate, punând în pericol dezvoltarea fizică, psihică și morală a minorului, se reținea în sarcina acestuia infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului. În prezent nu mai este îmbrățișată această opinie și se consideră că, în cazul în care părintele ar exercita

asupra copilului violențe fizice, acesta va răspunde pentru infracțiunea de violență în familie. De altfel, remarcăm faptul că, sub umbrela *exercitării unui drept* prin autoritatea parentală, dreptul de corecție al părinților asupra copiilor lor se consideră că are caracter justificativ numai în raport cu fapte care nu lezează demnitatea minorului, nu influențează negativ creșterea și educarea acestuia (I. NEDELICU, în G. BODORONCEA ș.a., *op. cit.*, p. 110).

Având în vedere această din urmă concepție cu privire la infracțiunea de violență în familie, ea nu mai poate fi considerată o infracțiune complexă, care să absoarbă în conținutul său infracțiunile de violență. Acest lucru a fost statuat și de ICCJ, Completul RIL, prin *Decizia nr. 37/2008* (M. Of. nr. 177 din 23.03.2009), prin care s-a statuat că infracțiunile de lovire sau alte violențe, vătămare corporală și lipsire de libertate în mod ilegal, după caz, se vor reține în concurs cu infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului, în cazul faptei părintelui care abuzează de autoritatea sa și, contrar intereselor minorului, exercită acte de violență sau lipsire de libertate împotriva acestuia, cu intenția de a-i produce suferințe, vătămări fizice sau morale, și care au pus în primejdie gravă dezvoltarea fizică, intelectuală sau morală a minorului. Cum acest recurs în interesul legii își păstrează valabilitatea și în prezent, răspunsul de la litera B este corect, iar cel de la litera A este greșit.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece nu s-a pus niciodată problema ca infracțiunea de violență în familie să absoarbă infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului. Faptul că în speță actele de lovire repetată a minorului i-au pus acestuia în primejdie dezvoltarea psihică și morală rezultă din aceea că i-au produs minorului stări puternice de anxietate și agresivitate deosebită față de alți copii de vârste mai mici, constatate prin raportul psihologic depus la dosar. Or, având în vedere aceste consecințe, este evident că în speță există și infracțiunea de rele tratamente aplicate minorului.

| 72. Răspuns: B (primire în profesie – avocat definitiv, 2018)

O primă problemă pe care o ridică speța este aceea dacă este posibil violul în cadrul relațiilor dintre soți. Deși în trecut s-a emis și opinia că nu ar fi posibil violul între soți, deoarece aceștia și-ar fi dat consimțământul la întreținerea de relații sexuale odată cu încheierea căsătoriei, în prezent o astfel de opinie nu mai este susținută nici de doctrină și nici de practica judiciară. În consecință, atunci când actele sexuale sunt realizate prin constrângere, va exista infracțiunea de viol chiar dacă sunt comise între soți. Din acest motiv, răspunsul de la litera C este greșit.

O altă problemă care se ridică este aceea a existenței unei unități naturale între actele de constrângere exercitate de inculpat asupra soției în cele două momente. Cum din speță rezultă că acesta a realizat inițial acte de violență asupra soției fără să urmărească prin aceasta să o determine la întreținerea de relații sexuale, iar ulterior a luat o nouă rezoluție de a exercita constrângeri cu scopul determinării persoanei vătămate la întreținerea de acte sexuale, rezultă că faptele comise de inculpat constituie două infracțiuni distincte. În consecință, neputând reține existența unei unități naturale (colective) între constrângerile exercitate asupra persoanei vătămate în cele două momente diferite, deoarece acestea au fost separate de rezoluții infracționale distincte, răspunsul corect este cel de la litera B, iar cel de la litera A este greșit.

În prezent, ar fi incidentă și varianta agravată de la art. 218 alin. (3) lit. b) CP („fapta a fost comisă de către un membru de familie sau de către o persoană care conviețuiește cu victima”), introdusă în urma modificărilor adoptate prin Legea nr. 217/2020. În varianta în vigoare la momentul elaborării grilei, agravanta era incidentă doar dacă victima era rudă în linie directă, frate sau soră cu făptuitorul.

| 73. Răspuns: B (admitere INM și în magistratură, 2015)

Infracțiunea de ucidere a nou-născutului comisă de către mamă are ca subiect pasiv doar un copil nou-născut, care poate fi considerat o victimă aflată într-o vădită stare de vulnerabilitate. Cu toate acestea, nu orice infracțiune de ucidere a nou-născutului de către mamă se comite profitând de această vădită vulnerabilitate. Infracțiunea poate fi comisă și prin mijloace care nu presupun neapărat profitarea de starea de vădită vulnerabilitate în care se află copilul nou-născut. Pentru a se reține circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 lit. e) CP, ar trebui ca făptuitorul să profite efectiv de starea minorului pentru a comite uciderea, în sensul că starea minorului i-a ușurat această activitate. Ar putea fi reținută circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 lit. e) CP în cazul în care, de pildă, infracțiunea ar fi săvârșită prin omisiunea mamei de a hrăni și îngriji copilul, situații când, prin ipoteză, mama cunoaște că, din cauza stării de vulnerabilitate, victima nu s-ar putea îngriji singură. Cu toate acestea, este dificil de conceput săvârșirea unei asemenea fapte în interiorul termenului de 24

de ore scurs de la naștere. În concluzie, nefiind posibilă reținerea agravantei în toate modalitățile de comitere a faptei, răspunsul de la litera A este greșit.

Noul Cod penal nu mai prevede condiția ca starea de tulburare în care se află mama care ucide nou-născutul să fie determinată de naștere. Sub imperiul vechiului Cod penal, la infracțiunea de pruncucidere se sublinia că această stare de tulburare trebuie să fie una pricinuită de procesul nașterii, de modificările fiziologice pe care procesul nașterii le provoacă asupra mamei. Nemaifiind prevăzută această condiție în noul Cod penal, rezultă că starea de tulburare a mamei poate fi generată de orice fel de cauze, inclusiv de starea în care se află copilul născut. Din acest motiv, răspunsul de la litera B este corect.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece, în cazul infracțiunilor progresive, relevant pentru stabilirea datei săvârșirii infracțiunii este momentul comiterii acțiunii ce constituie elementul material al infracțiunii, iar nu momentul producerii rezultatului vătămător. Acest principiu rezultă din art. 154 alin. (3) CP, potrivit căruia, *în cazul infracțiunilor progresive, termenul de prescripție a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârșirii acțiunii sau inacțiunii și se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs*. Așadar, în cazul infracțiunii de ucidere a nou-născutului comisă de către mamă, relevant pentru a se reține încadrarea de la art. 200 alin. (1) CP este momentul săvârșirii acțiunii de ucidere de către mamă, iar nu momentul decesului nou-născutului. Dacă decesul intervine după termenul de 24 de ore, se va reține tot infracțiunea de ucidere a nou-născutului de către mamă, dacă acțiunea de ucidere comisă de către mama aflată în stare de tulburare a intervenit în interiorul termenului de 24 de ore.

| 74. Răspuns: B (admitere INM și în magistratură, 2017)

Răspunsul de la litera A este greșit, deoarece punerea în primejdie a vieții copilului s-a realizat cu intenție, iar nu din culpă. Pentru a putea reține infracțiunea de vătămare corporală prevăzută de art. 194 alin. (1) lit. e) CP, ar trebui ca prin acțiunea de lovire făptuitoarea să nu fi urmărit și nici măcar să nu fi acceptat posibilitatea producerii morții copilului. Or, în speță, inculpata i-a aplicat copilului lovituri pe toată suprafața corpului, inclusiv în zona capului, care au produs contuzii cerebrale, hematom epicranian, leziuni ischemice cerebrale. Având în vedere vârsta fragedă a copilului, zona în care i-au fost aplicate loviturile, precum și intensitatea acestora, inculpata a acceptat posibilitatea producerii morții.

Răspunsul de la litera B este corect, deoarece inculpata a acceptat posibilitatea producerii morții copilului, chiar dacă nu a urmărit acest rezultat, punerea în primejdie a vieții copilului fiind comisă cu intenție. Fiind vorba despre lovirea unui membru de familie, este incidentă varianta agravată de la art. 199 CP, la care se raportează fapta de tentativă de omor, prevăzută de art. 32 CP raportat la art. 188 CP.

Răspunsul de la litera C este greșit, deoarece nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de ucidere a nou-născutului de către mamă, prevăzută de art. 200 alin. (1) CP, având în vedere că se arată în enunț că era vorba despre un copil de 2 luni, fiind depășită durata maximă de 24 de ore de la momentul nașterii.

Contestațiile formulate de candidați au fost respinse ca nefondate, pentru următoarele considerente: *în raport de datele cuprinse în enunțul grilei, fapta inculpatului X întrunește elementele constitutive ale tentativei la infracțiunea de omor, săvârșită asupra unui membru de familie, prevăzută de art. 32 raportat la art. 188, art. 199 alin. (1) CP, varianta de răspuns de la litera B fiind singura corectă dintre cele propuse. În același timp însă, enunțul variantei de răspuns de la litera B nu a avut în vedere circumstanța agravantă a săvârșirii faptei prin cruzimi, astfel că analiza incidenței acesteia excedează conținutului grilei.*

| 75. Răspuns: A, B (admitere INM și în magistratură, 2021)

Răspunsul de la litera A este corect, deoarece făptuitorul și victima au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre părinte și copil, fiind membri de familie în sensul art. 177 alin. (1) lit. c) CP. Chiar dacă în timpul procesului având ca obiect infracțiunea de omor s-a stabilit că victima nu era tatăl biologic al făptuitorului, aceștia au locuit împreună de mulți ani, iar făptuitorul credea că este tatăl său. Codul nostru penal a adoptat în definirea noțiunii de membru de familie sistemul care ia în considerare atât situațiile de drept, cât și situațiile de fapt (a se vedea C. GHIGHECI, *op. cit.*, vol. I, p. 158).

Întrebarea a fost contestată, susținându-se că răspunsul indicat la varianta de la litera A nu este corect, deoarece subiectul pasiv nu ar fi membru de familie cu subiectul activ și că nu este întrunită